

Go'zallikka burkanding, o'lkam,
Qutlug' bo'lsin Navro'zi otam!

www.tongyulduzi.uz

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

2013-yil 18-mart
N:11 (66916)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN – 2010-6092

FASLLARNING GO'ZALI BAHOR

Sarrin sabolari dillarga xush yoqib, yurtimizda Bahor nafasi kezmoqda. Quyosh hamal burjiga og'ib, tabiat uyg'onmoqda. Qay tarafga boqmang, bayram shukuhi, bahoriy kayfiyat dillarga, tillarga ko'chadi. Ko'klamning har kuni yangi kun, har kuni Navro'z! Bunday damlarda nafaqat dov-daraxtlar, balki insonlar qalbida ham ezguliklar kurtak otadi, yaratish, yashnatish ishtiyoqi, zavqi uyg'onadi. Bolalikning go'zal bag'rida fasllarning go'zali bahor! Quvonchi qalbidan toshib, musaffo osmonda charx urgan varraklari qanotida beg'ubor orzulari bo'ylaydi. Osmoni tinch, musaffo yurtimizga bayramlar, shodiyonalar yarashadi.

HASHAR – BIZGA YARASHARI!

Zuhra NISHONOVA olgan suratlar

E'ZUZ, EHTIROMGA MUNOSIBSIZLAR

Inson borki, orzu-umidlar bilan yashaydi, o'z oldiga qo'ygan maqsadi sari intiladi. Bir orzusi ushalsa, o'rnini yangilari to'ldirib boraveradi. Ayniqsa, loabar qizlarimizning nozik qalblari ezgu-niyatlarga limmo-lim, yaxshilarga ergashib, havas bilan yashaydilar.

Ko'ksiga xalqimiz ardog'idagi sevimli shoiramiz Zulfiyaning siymosi aks ettirilgan ko'krak nishonini taqqan qizlarimizga havas qilmaydigan tengqurlari, dugonalari topilmasa kerak.

Aslida To'maris-u Uvaysiy, Nodirabegim-u Anbar Otinlar avlodi, ezgu ishlarining davomchilari bo'lgan opa-singillarimizning bari iqtidorli, bilimli, zukko qizlar.

Ular orasidan eng saralari saralanib, adabiyot, madaniyat, san'at, ta'lim va sport sohalaridagi alohida yutuqlari uchun Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti sovrindorlari bo'lishadi. Bunday yuksak mukofotga munosib topilgan qizlarimiz soni har yili 8-mart – Xalqaro xotin-qizlar bayrami arafasida yanada ortadi.

Bu yil ham ibratli xulqi, zukkoligi, o'qishdagi muvaffaqiyatlari, tashabbuskorligi bilan tengqurlariga ibrat bo'layotgan iste'dodli qizlarimizdan o'n to'rt nafari yurtimizning ana shu yuksak mukofotiga sazovor bo'lishdi.

1999-yilda Yurtboshimiz tashabbusi bilan yurtimizda ayol zotiga – qizlarimizga hurmat-ehtirom ko'rsatish, ularning ijtimoiy hayotdagi o'rmi va nufuzini yanada oshirish, barkamol qizlar avlodini voyaga yetkazish maqsadida ta'sis etilgan Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti ko'plab iqtidor egalarini kashf etish, ularni qo'llab-quvvatlash, rag'batlantirish, orzu-maqsadlarini ro'yobga chiqarishdek ezgu ishlariga qanot bo'lmoqda. – Ushbu mukofot nafaqat meniki, balki ota-

onam, ustozlarim, shuningdek, yurtimizdagi barcha ijodkor qizlarniki deb bilaman, – deydi bu yilgi sovrindorlardan biri Andijon viloyati, Oltinko'lagroiqtisodiyot kollejining 2-bosqich talabasi Saidabonu Abdusalomova. – Kelajakda xalqimiz, hukumatimizning menga bildirgan ishonchini oqlashga astoydil harakat qilaman!

Zimmalaridagi sharaflari mas'uliyat zalvorini teran anglagan Zulfiyaxonim izdoshlarining ushbu yuksak mukofotga nechog'lik munosib ekanliklarini bilimi-yu salohiyati, zakovat-u samarali mehnati, ilmiy va amaliy izlanishlari orqali namoyon etib kelishayotgani quvonarli, albatta.

Bu yilgi sovrindor qizlarimizga ham ijodiy parvozlar tilaymiz.

Feruza JALILOVA

Bugungi kunda yoshlarni oilaga tayyorlash, iqtidorlarini yuzaga chiqarish, biror kasb-hunar egasi qilib tarbiyalash uchun maktab va mahallalarda ko'plab tadbirlar o'tkazilmoqda. Kuni kecha Uchtepa tumanidagi 296-maktabda ana shunday tadbirlardan biri bo'lib o'tdi.

HAVAS QILDIK

Maktabning 9-sinf bitiruvchi qizlari o'rtasida «Balli, qizlar!» ko'rik-tanlovi o'tkazildi. Qizlar soch turmaklash, pazandalik, dizaynerlik bo'yicha musobaqalashishdi, shoir va yozuvchilarning asarlari, o'zbek xalq maqollari yuzasidan berilgan savollarga tezkorlik bilan javob qaytarishdi. She'rni ifodali o'qish, qo'shiq kuylash, aktyorlik borasida ham o'z iqtidorlarini namoyish qilishdi.

Ayniqsa, Dilobar G'aniyeva, Sabina Asqarova, Kamola Muhiddinova, Nigora Sobirjonova, Munisa Qodirova, Muxlisa Rasulova tadbirda faol ishtirok etishdi. Guruh sardorlari o'rtasida bo'lgan savol-javoblar ham nihoyatda qiziqarli tus oldi.

Tadbirda Alixonto'ra Sog'uniy mahalla faollar yig'inining diniy-ma'rifiy va ma'naviy-axloqiy tarbiya masalalari bo'yicha maslahatchisi Muattar Isamuhammedova hamda mahalla Xotin-qizlar qo'mitasi boshlang'ich tashkiloti raisasi Munavvar Zoipova qatnashib, kasb-hunarining inson hayotidagi o'rni xususida mulohazalar bildirishdi.

Maktabning geografifiya fani o'qituvchisi, «Orasta qizlar» to'garagi rahbari Saida Nizomova, rasm fani o'qituvchisi Go'zal Musaxo'jayeva, musiqa fani o'qituvchisi Mukarram Mullajonovanning sa'y-harakatlari bilan tashkil qilingan bu tadbir barchada katta taassurot qoldirdi.

Biz ham bilimdon-u zukko opalarimizga havas qildik.

Dilbar PRIMOVA,
Uchtepa tumanidagi 296-maktabning
5-«A» sinf o'quvchisi

KELAJAK BEKALARI

Poytaxtimizning Shayxontohur tumanidagi 41-maktabda o'tkazilgan

Navro'z bayrami orasta qizlar bellashuvi-yu varraklar sayliga ulanib ketdi. Eh, 4-sinf qizlarining beshta shart bo'yicha «Maktabimiz erkasimiz, kelajakning bekasimiz» shiori ostidagi tadbirda o'z zukkoliklari-yu epcchilliklarini namoyish etishganini bir ko'rsangiz edi...

Ayniqsa, Xosiyatxonning biyrongina so'zlaridan, Feruzaning shirin kalomidan, Rayhona-yu Shahrizodaning o'z qo'llari bilan yasagan go'zal ijod namunalardan bahramand bo'lgan o'quvchilar borki, bir olam zavq olishdi. Zarinaning oddiygina makaron mahsulotidan yasagan gullar aplikatsiyasi barchaning hayratiga sabab bo'ldi. Ishirokchilarning sumalak, ko'k somsa, qatlamalar bilan dasturxon bezashda milliylikka alohida e'tibor qaratishgani hakamlar hay'atiga manzur bo'ldi. Bizga esa savol-javoblar sharti juda ma'qul bo'ldi.

Unda qizlar maktabning orasta va eng namunalari qizlari bilishi zarur bo'lgan o'quvchi gigiyenasi va tibbiy madaniyatga oid savollarga biyron-biiron javob berishdi. Bu orada o'g'il bolalar o'rtasida o'tkazilayotgan bellashuvda Dilmurod, Abdurahmon, Baxtiyor-u Muzaffarning varraklari eng balandparvoz deb topildi. Ushbu maskan o'quvchilarning zukkoligi-yu topqirligi ta'sannolar aytib, tadbir tashkilotchilari – aziz ustozlarga o'z minnatdorchiligimizni bildirdik. Maktab rahbari

Gulnora opa Muzaffarova hamda ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari Ziyoda opa Toshevaning sa'y-harakatlari bilan tashkillashtirilgan ushbu tadbir o'quvchilar orasida milliy urf-odatlarimizni, sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish, ularning bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazish va kelajakka tayyorlashdek ezgu maqsadlarga xizmat qilishi shubhasiz. Biz esa ustozlar-u shogirdlarni Navro'zi olam bilan qutlab, tadbirdan olingan surat-lavhalar bilan gazetamiz muqovasini bezatdik.

QIZLARXON

A.HAMIDULLAYEV olingan suratlar

Hurmatli o'quvchi, Siz bilan suhbatimiz o'tgan XX asrning eng olamshumul ixtirolaridan biri – lazer nurlari haqida bo'ladi. Ular to'g'risida juda ko'p eshitgansiz va bugungi kunda undan turli sohalarida, turli maqsadlarda qo'llanilishidan xabardorsiz.

beozordek tuyuladi, lekin aslida-chi?

Yuqorida aytib o'tilgan mitti lazerlarning bugungi kunda asosan, qizil va zangori nurlanishli turlari

chamalab ko'ring. Agar ana shu nur muntazam ravishda ko'zingizga tushaversa, albatta, ko'rish qobiliyatingizga jiddiy zarar keltiradi.

«BEOZORLIK»NING QIZIL VA BINAQSHA RANGLARI

Keling, avvalo, lazer so'zining ma'nosi haqida to'xtalaylik. Bu so'z biror millat tilida tub lug'aviy ma'noga ega emas, u lazerlarni ishlashini xarakterlovchi inglizcha jumla bosh harflarining birikmasidir. Ya'ni, «Laser – Light amplification of stimulated emission by radiation» – «Yorug'likning majburiy nurlanish yordamida kuchaytirilishi» degan ma'noni anglatadi. Bundan ko'rinib turibdiki, lazer so'zi kuchaytirilgan yorug'lik ma'nosini bildiradi.

Lazer nurini birinchi bo'lib XX asrning 60-yillarida rus olimlari Basov va Proxorov hamda ulardan mustaqil ravishda amerikalik olim Ch. Tauns ixtiro qilishgan. E'tiborlisi, bu ixtirolari uchun ular xalqaro Nobel mukofotiga sazovor bo'lishgan.

Yorug'likning turli xil manbalariga qaraganda, qator afzalliklarga ega bo'lgan lazer nuri yaratilishi bilan bu sohadagi ilmiy va texnikaviy ishlar butun jahon bo'ylab keng miqyosda avj olib ketdi. Bugungi kunda lazer nuri qo'llanilmaydigan sohani topish qiyin. Tibbiyotda, aloqa texnikasida, zamonaviy elektron qurilmalarda lazerlar keng ko'lamda ishlatiladi. Lazerli printerlar va videopleyerlar esa allaqachon xonadonlarimizgacha kirib borgan. Bundan tashqari, lazer nuridan qishloq xo'jaligida turli bakteriyalarga qarshi kurashda, aviatsiya sohasida samolyotlar harakatini tartibga solishda, kosmik aloqa kabi fan va texnikaning turli sohalarida muvaffaqiyatli foydalanib kelinmoqda. O'ta yuqori quvvatga ega lazer nurlanishlaridan esa moddalarni eritish va kesishda, metallarga turli xil issiqlik ishlovi berishda hamda o'ta yuqori haroratda kechuvchi jarayonlarni boshqarishda qo'llaniladi.

Lazerning turlari, ularning nurlanish chastotalari, ya'ni nurlanishlarining ranglari bo'yicha farqlanadi. Eng ko'p ishlatiladigan lazer nuri qizil ranglisi bo'lib, shuningdek, uning yashil, binaqsha va infraqizil turlari ham keng tarqalgan.

Shuni alohida ta'kidlash kerakki, lazer qurilmalari 1990–1992-yillargacha faqat **maxsus laboratoriyalarda** mavjud edi, xolos. Texnikaning taraqqiy etishi, ayniqsa, yarim o'tkazgichlar texnologiyasining rivojlanishi natijasida 2000-yillarga kelib, kichik o'lchamli va kam quvvatli yarim o'tkazgich materiallar asosidagi mitti lazer qurilmalari keng ishlab chiqarila boshlandi. Bugungi kunda bunday lazer qurilmalarini o'yinchoq tariqasida xohlagan do'konlardan sotib olish mumkin. Ayniqsa, quvvati 5 mVT gacha bo'lgan qizil nurlanishli lazerlar juda keng tarqalgan. Albatta, bu qurilmalarning quvvati juda kichik, bir qarashda

tarqalgan bo'lib, ulardan o'quv jarayonlarida ko'rsatkich (ukazka) sifatida foydalanish ommalashgan. Lekin ko'pchilik hollarda bolalar bu o'yinchoq lazerlardan noo'rin foydalanishadi.

Qadrli bolajonlar, yaxshi bilasizki, har qanday buyum o'z o'rnida, ezgu maqsadlarda qo'llanilmasa, uning zararli oqibatlari inson salomatligiga xavf tug'dirishi mumkin. Qarangki, ana shu mitti lazer qurilmasidan ham o'rinli foydalanmaslik jamiyatimizga va ona tabiatga katta zarar yetkazishi ehtimoldan xoli emas.

Agar bilsangiz, insonning ko'zi tabiat ato etgan eng buyuk in'omdir. U boshqa ko'ruvchi jonzotlarga qaraganda, tabiatni ancha mukammal va to'liq ranglarda ko'radi. Masalan, ayrim jonivorlar ranglarni yaxshi ajrata olmasa, ba'zilar salgina qorong'ilikda ko'rish qobiliyatini yo'qotadi. Hatto ba'zilar tabiatni faqat oq-qora ranglarda ko'rish fanga yaxshi ma'lum. Ko'z inson uchun naqadar katta ahamiyatga ega ekanligini bilish uchun atrofqa qarang va so'ngra bir muddatga ko'zlaringizni yuming.

Ana, ko'rdingizmi ko'zning ahamiyatini?! Yuqorida aytganimizdek, lazerning eng kam quvvatli ham agar ko'zingizga bevosita yo'naltirilsa, zararli. Uning zararli ta'sirini to'laroq anglash uchun quyoshga tik qarashni tasavvur qiling. Bunda ko'zingiz ancha vaqtgacha ko'rish qobiliyatini yo'qotadi. Agar lazer inson ko'ziga tik tushsa, ko'zda quyosh nuriga nisbatan ming marta katta intensivlik hosil qiladi. Endi uning ko'zga ta'sirini o'zingiz bir

Binaqsha rangli lazerlar qizil ranglariga qaraganda ancha zararli hisoblanadi va ko'z uchun jiddiy xavf tug'diradi. Bu turdagi lazerlarning bevosita ko'zga tushishiga emas, balki shaffof jismlardan qaytgan ham o'ta xavflidir.

Lazer nurlanishining ko'zga salbiy ta'siri, ayniqsa, tungi sharoitda kuchli bo'ladi. Chunki tunda ko'z qorachig'imiz yetarlicha kattalashgani bois, qarshimizdan kelayotgan avtomobil chiroqlari ko'zimizga kunduzgiga qaraganda kuchliroq ta'sir qiladi.

Demak, ko'zimizni ortiqcha yorug'likdan asrashimiz zarur ekan.

Yana shuni alohida ta'kidlash kerakki, bugungi kunda turli chet elda tayyorlanayotgan va sotuvga chiqarilayotgan har qanday texnika vositasini ham xavfsizlik talablariga javob beradi, deb bo'lmaydi. Iqtisodiy foyda ko'rish uchun ayrim ishlab chiqaruvchilar xavflilik darajasi yuqori bo'lgan qurilmalarni ham hech bir cheklolovsiz, bemaol sotuvga chiqarishadi. Keltirib chiqarishi mumkin bo'lgan salbiy oqibatlari ularni qiziqirmaydi.

Qadrli o'g'il-qizlar, Siz yuksak texnologiyalar davrida ulg'ayayotgan o'ta ziyrak, bilimdon yoshlarsiz. Shunday ekan, zamonaviy texnologiya yutuqlaridan to'g'ri va oqilona foydalanishni bilishingiz zarur. Bugungi kunda yurtimizda kam quvvatli, ommaviy foydalanishga mo'ljallangan lazer qurilmalarini mamlakatimiz hududiga olib kirish, sotish va ulardan foydalanishga doir me'yoriy hujjatlar qabul qilinmoqda.

Keling, azizlar, «Har yaxshining bir yomoni bor» maqolidan kelib chiqib, insoniyat uchun mislsiz xizmatlar qilayotgan lazer nurlaridan to'g'ri va oqilona foydalanaylik!

Muhammadsodiq MAMATQULOV,
fizika-matematika fanlari nomzodi

«Onajonim tabiat» insholar va rasmlar tanloviga

OLYI MAQSADIMIZ BO'LSIN

Biz yashab turgan hududdan oqib o'tadigan daryo va katta ariqlarga odamlar turli chiqindilar tashlab, suvni ifloslanishiga, to'planib qolgan chiqindilar tufayli ayrim joylarda suv toshganiga ko'p marta guvoh bo'lamiz. Bu muammoni bartaraf qilish maqsadida, Viloyat tabiatni muhofaza qilish qo'mitasi tomonidan ko'rilgan chora-tadbirlar natijasida suv havzalari tozalani, chiqindilar maxsus joylarga tashlanadigan bo'ldi. Endilikda daryo va ariqlarda oqayotgan zilol suvni ko'rib, bahri dilingiz ochiladi.

Yaqinda tumanimizda viloyat hokimligi, O'zbekiston Tabiatni muhofaza qilish qo'mitasi hamda boshqa homiy tashkilotlar bilan hamkorlikda «O'rda ekologik bog'i» tashkil etildi. Bog'ga 10 mingdan ziyod manzarali va mevali ko'chatlar o'tqazilib, parvarishlanmoqda.

Bundan tashqari, maktabimiz qoshida «Yosh tabiatshunoslar» to'garagi faoliyat yuritadi. To'garagimizning 20 nafar a'zolari to'garak

rahbari Hulkar opa Zokirova boshchiligida o'lkamiz tabiatini qunt bilan o'rganamiz, tumanimizning flora va fauna olami muhofazasi haqida fikrlashamiz.

Yaqinda maktabimizda yurtimizdagi barcha qushlarni asrab-avaylash, ular muhofazasini keng targ'ib qilish maqsadida «Qushlar bayrami» bo'lib o'tdi.

Bayramda biz yosh tabiatsevarlar o'z ko'rgazmamizni tashkil etdik.

Tanlovda ishtirok etib, tabiat to'g'risidagi bilimlarimni yanada boyitdim. Ona tabiatni tashqi ta'sirlardan himoya qilish, jonivorlar, o'simliklar olamini asrash har birimizning oliy maqsadimiz bo'lsin.

Dadajon DAVLATOV,
Jizzax viloyati, Jizzax tumanidagi
10-umumta'lim maktabining
6-«B» sinf o'quvchisi

BORLIQ'IM AYLANDI SO'ZLARGA...

Go'zallik va nafasot, yangilanish fasli bo'lmish bahor yurtimizga olam-olam quvonch-u sururni yetaklab keldi. Izg'irin va ayozli kunlar chekinib, saxiy quyosh o'z nurlarini beminnat yog'dira boshladi. Oppoq qor ostida quyoshni intiq kutgan maysalar bo'y ko'rsatdi. Bahorga intizor bodom daraxti ham sevinchdan bir kechada oppoq bo'lib gullab yubordi.

Quyosh taftidan nafaqat bog'lar, balki ko'ngillar ham oppoq bo'lib gulladi. Chunki erta tongdan ko'z ochishingiz bilan atrof go'zalligini ko'rib bir yayrasangiz, qaysidir xonadonda tuni bilan qaynab chiqqan sumalakning yoqimli hidi ruhingizga tetiklik bag'ishlaydi.

Ko'kada kamalakning jilolanishini aytmaysizmi? Yetti rangda tovlanuvchi bu tabiatning mo'jizasi ko'ngillarda yetmiş ming rangda tovlanadi, go'yo. Samoda erkin parvoz qilayotgan qaldirg'ochlar esa yuraklarni nurlantiradi, hurlantiradi. Bularning barchasi Navro'zi olam shukuhini dilga joylaydi.

Milliy qadriyatlarimizdan biri sanalmish bu qutlug' ayyomda xalq go'shiqlari, childirma-yu chanqovuz sadolari ostida xalq sayillari o'tkaziladi. Qirqkokillariga sochpopug-u tolbergak taqib olgan go'zal va lozar qizlarimiz terma va laparlar ayitishib, ko'ngillarni xushnud qilishadi.

Erta tongdan to kechga qadar davom etadigan sayillar yuraklarda ajib bir hissiyot uyg'otadi. Ayniqsa, qalam ahli – shoirning butun borlig'ini misralarga aylantirib, qog'ozga ko'chadi:

*Bu olam turfa rang, serjilo,
Hayratni yashirdim ko'zlariga.
Tikilib-tikilib to'yamadim,
Borlig'im aylandi so'zlariga.*

Manzura ASROROVA,
Surxondaryo viloyati,
Qumqo'rg'on tumanidagi
12-maktabning
ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

«Yurt ozod – turmush obod» tanloviga

BOBOMEROS AN'ANA

Ustozim aytganidek, «Obod turmush yili»da amalga oshirilajak ezgu ishlar mahallamizdan boshlandi. Sarmijon nomli qishlog'imizda ham yangi zamonaviy imoratlar qad rostlab, ko'rkam mahalla guzari bunyod etilmoqda. Zamon talablari darajasidagi ilm maskanlari, sport saroylari ham qishlog'imiz ko'rkiga ko'rk qo'shmoqda.

Turmushimizning farovon, xonadonlarimiz, mahallamizning obod bo'lishiga barchamiz o'z hissamizni qo'shmog'imiz lozim. Buvijonim aytganlaridek, aslida bu odat-u fazilatlar azaldan xalqimizga xos bo'lgan ezgu qadriyat, an'analardan biri. Ayniqsa, Navro'z bayrami oldidan h a s h a r uyushtirib, s h a h a r - u qishloqlarimizni obod va ko'rkam qilishga kirishishimiz eng ibratli bobomeros an'analardan sanaladi.

obod va ko'rkam qilishga kirishishimiz eng ibratli bobomeros an'analardan sanaladi.

Gulnoza SAFAROVA,
Buxoro viloyati, G'ijduvon tumanidagi
3-maktabning 3-«E» sinf o'quvchisi

BIR AJIB BAYRAM BO'LDI

Yurtimizda yasharish, yangilanish fasli. Bu go'zallikdan zavqlanish uchun Sur, Olov va Axloq ham sayrga chiqishibdi. Sayrga chiqqanlar juda ko'pchilik ekan. Ular bir-birini yo'qotib qo'yishdan qo'rqishibdi. Shunda Sur:

– Agar meni yo'qotib qo'ysangiz, ariqlardan, daryolardan topishingiz mumkin, – debdi xotirjam bo'lib.

– Qayerda tutun bo'lsa, men o'sha yerdaman, – debdi Olov.

Shunda Axloq go'rqib ketibdi va:

– Meni aslo yo'qotib qo'ymang, bordi-yu yo'qotsangiz, izlab ham yurmang, hech qayerdan topolmaysiz, – debdi xomush tortib.

Darhaqiqat, go'zal xulqqa bolalikdanog ega bo'lishimiz nihoyatda muhim. Har lahza va har yerda unga amal qilishimiz shart. Uni yo'qotib qo'yish aslo mumkin emasligini yuqoridagi rivoyatdan ham bilsak bo'ladi.

Yunusobod tumanidagi 288-maktabning 3-«A» sinf o'quvchilari tomonidan tayyorlangan bayram tadbirida ishtirok etganimizda, yuqoridagi rivoyatdan to'g'ri xulosa chiqarganliklaridan sevindik. Kichkintoylar bayram bahonasida o'rgangan ilm-u odoblarini yig'ilganlar, ayniqsa, buva va buvijonlari, ustozlari oldida sinovdan o'tkazishdi.

Buva va buvijon rollarini qoyilmaqom ijro etgan Islombek Karimaliyev, Zilolaxon Sultonmurodovanning talabchanligi bois sinfdoshlari, yo'g'-e, «nabiralari» anchagina murakkab

savollarga ham javob berishlariga to'g'ri keldi.

Tadbir boshlovchilari – eng namunali o'quvchilar – Jasurbek Ergashev, Nargiza Bakirova bahor bayrami bilan yig'ilganlarni qutlashar ekan, sinfdoshlarining yil davomida erishgan yutuqlari haqida so'zladilar. Ilm-u hunar, odob-axloq har bir insonning ziynati ekanligini ta'kidlashdi va isboti uchun kichik sahna ko'rinishini taqdim etishdi.

Rixsi Rametovanning singlisi Umidxonga aytgan allasi qalblarga orom baxsh etdi. Umida Sharipova ingliz tilida ravon she'r aytganida, barcha

o'quvchilar unga havas qilishdi va ingliz tilini puxta o'rganishga ahd qilishdi. Diyora Anvarova fortepiano, Sultonbek Usmonov esa skripka chalib berdi.

Madinabonu Ismoilova sirli qalamini ishga solib, chiroyli rasm chizdi. Nilufar Qodirova, Gulshoda Aslanova, Akbarshoh Abdurahmonov, Miraziz Saidazimov kabi a'lochi, odobli o'quvchilar o'z kun tartibi bilan o'rtoqlashar ekan, barcha yutuqlari uchun ustozlari Feruza opa Ibragimovadan mamnunligini ta'kidlashdi.

Maktabda tashkil etilgan taekvando to'garagi a'zolari – Sharofiddin

Kamolov, Kamron Rizayev, Sirojiddin Nuriddinovning chiqishlari davraga yanada ko'tarinki kayfiyat bag'ishladi.

So'ngra, sahnaga Navro'zoy kirib keldi:

– Olam o'ziga oro berib bezanmoq taraddudiga tushib, dov-daraxtlar yana yashil libos kiyganida, qozonlarda sumalaklar, tandirlarda ko'k somsalar tayyorlanganida, men ham yoningizda bo'laman. Musaffo bahor havosidan bahramand bo'ling, aziz bolajonlarim, deya kichkintoylarni o'yin-kulgiga chorladi.

Feruza SOYIBJON qizi

Sh. MUSAKOVA olgan suratlardir

VOHAJIZDA SHODJYONA

Yurtimizda Navro'z shukhi kezi yurgan ayni damlarda viloyatimizda ko'plab bayram tantanalari bo'lib o'tyapti.

Ana shunday tadbirlardan biriga hunarmandlar, tadbirkorlar taklif etilib, ularning o'z qo'llari bilan yasagan va tikkan buyumlari namoyishi bo'lib o'tdi. Men ham ko'rgazmada qatnashib, qo'li gul hunarmandlarga juda havas qildim va albatta, biror hunar o'rganishga ahd qildim.

Xurshida FOZILOVA,
Surxondaryo viloyati,
Termiz shahridagi
8-maktabning
5-«B» sinf
o'quvchisi

USTOZLARNI QUTLAYMIZ!

Biz poytaxtimizning Hamza tumanidagi 52-yordamchi maktabda tahsil olamiz. Bilim dargohimizda bahoriy bayramlar munosabati bilan «Qo'shiqlar olamiga sayohat» nomli bolalar qo'shiqlari tanlovi o'tkazildi. Unda «Vatan», «Ona», «Go'zal diyor» kabi qo'shiqlarni kuyladik.

Musiqa o'qituvchimiz Go'zal opa Po'latova «Quvnoq notalar» xor to'garigiga rahbarlik qiladilar. Ustozimiz

boshchiligida maktabimizda o'tkaziladigan Navro'z bayramiga ajoyib kuy-qo'shiqlar tayyorladik. Fursatdan foydalanib, biz sevimli gazetamiz orqali barcha ustozlarimizni bahor ayyomi bilan, tadbirlarimizga bosh bo'layotgan maktabimizning ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari Albina Anatoliyevnani 50 yoshlari bilan muborakbod etamiz.

6-«B» sinf o'quvchilari

Bir bor ekan, bir yo'q ekan. Qadim-qadim zamonlardan buyon tabiatda fasllar navbatma-navbat hukmronlik qilishar ekan.

UCH OPA-SINGIL

(Ertak)

Bir yili Qishning hukmronligi tugay deb qolganda, Ayoz bobo uxlab qolibdi. Nazoratsiz qolgan tabiatga oppoq gilam to'shalibdi, daryolarni, ko'llarni muz qoplabdi. Bahoroy Ayoz boboni zo'rg'a uyg'otibdi. Uxlab qolganidan xijolat chekkan Ayoz bobo yig'lab yuboribdi. Uning ko'z yoshlari qorlarni yuvib ketibdi. Kechikibroq bo'lsa-da, bahor boshlanibdi.

Bahoroyning uch qizi bor ekan: Mart, Aprel va May.

Mart xafa bo'lib, oyisiga debdi:

– Davrimning yarmi qish bilan o'tib ketdi. Endi sal yayrayman deganimda, o'mimni Aprelga bo'shatib berishim kerak...

– Xafa bo'lma, qizalog'im, – debdi Bahoroy, – odamlar singillaringdan ham ko'proq seni yaxshi ko'rishadi. Qishdan eson-omon chiqib olishganidan quvonib, Navro'z bayramini o'tkazishadi.

– U qanday bayram, oyijon? – so'rabdi Mart.

– Navro'z – omonlik bayrami. Yosh-u qari birdek sevadigan bu ayyomni sen boshlab kelasan, – deb javob beribdi Bahoroy.

Bu gapdan Martning ko'ngli ko'tarilib, gulgun yashnab ketibdi.

Mahliyxon MIRYUNUSOVA,
Farg'ona viloyati, Qo'qon shahridagi
15-maktabning 7-gimnaziya sinfi o'quvchisi

«BAHORIY AYYOM» KROSSVORDI

Bo'yiga: 1. Navro'z taomi. 2. Bahorning to'q safsarrang guli. 7. Sersoya daraxt. 17. **Topishmoq:** Oqib kelar shildirab, oynadayin yaltirab. 18. Bolalarning ko'klamgi uchqichi. 22. Sariq to'pgulli giyoh.

Diagonal bo'yicha o'ngga: 3. Chavandozlar musobaqasi. 5. Sumalak pishiriladigan anjom. 10. Patlari qoramtir sayroqi qush. 24. Yashillik begona, ba'zi turi iste'mol qilinadigan o'simlik. 26. Ko'klam taomi. 27. Gullarni changlatuvchi, nektarxo'r hasharot.

Diagonal bo'yicha chapga: 3. Turfa rangda namoyon bo'ladigan samo manzarasi. 6. Mayda ochiladigan xushbo'y gul. 15. Yomg'ir suviga asoslangan dehqonchilik. 24. Bahor chechagi. 26. Issiqlik, quyosh tafti. 27. Tantana, bayram kuni.

Eniga: 4. Tog' guli. 14. Manzarali o'simlik. 16. Bandning ta'mi nordon o'simlik. 23. Katta varrak. 25. Vaqt, zamon.

Yoy bo'yicha: 7. Rahmdillik, oqibat. 8. Qizil, sariq ochiladigan atirgul. 9. Istak, umid.

Zanjir yo'nalishida: 11. Navro'z elchisi, qush. 12. Ko'klam chechagi. 13. Serildiz o't. 19. Chaqmoq bilan ro'y beruvchi, qisqa muddatli atmosfera hodisasi. 20. **Topishmoq:** Uzoq tog'da o't yonar. 21. Bahorda havodan ingan musaffo tomchi.

(Oxiri. Boshi 9-sonda)

Norshirach ham yengilganini ko'rgan Ajriq jangga kirishdi. Ajriq baquvvat ildizlari yordamida Yaxmalakni parchalamoqchi bo'ldi. Bundan Yaxmalak sarosimaga tushdi. Chunki Ajriq uni qo'porib tashlayotgan edi-da. Yaxmalak yengilayotganini ko'rgach, Ayozi Qirovni jangga boshladi. Ammo Ajriq ham bo'sh kelmadi. U Qirovni bir hamlada shudringga aylantirib qo'ydi. Bechora Qirov Ajriq barglari ustida yig'lamsirab o'tirardi. Bundan Ayozi qirovning fig'oni falakka chiqdi va Izg'irinni yordamga chaqirmasa bo'lmasligini tushundi. Ayovsiz jang bir necha kun davom etdi. Nihoyat, Ajriqning ham holi qolmadi. Sariqqamish ham Izg'irin dastidan yonboshlab qolgan edi. Maysalar jimib qoldilar. Bir savol ularni juda qiynardi: Qattol Ayozi bilan endi kim kurashadi? Shunday mard chechak bormikan o'zi?

Shu payt og'ir sukutni
Buzdi o'ktam bir ovoz:
– Navbat menga kelibdi,
Imkon beringlar biroz.
Ayozi hech qo'rqmasdan
O'zim jangga kiraman.
Sovuq Qirov va Qorni,
Bu zamindan quvaman.
Bildim Ayoz kuchini,
U juda ayyor, makkor.
Buning uchun kurashda
Birdam bo'lmoqlik darkor.

Mittigina chechakka,
Ko'pchilik hayron boqdi.
Shumg'iyaga jim turolmay,
Shunday deb olov yoqdi:
– Hoy, sen mitti tirmizak,
Bo'lmagin mahmadona!
Maqtanishing ortiqcha
Botir senmi, yagona?!
Shu sababdan bunchalik
Kuydirmagin aslo jon.
Jimgina o'tirolsang,
So'zsiz qolarsan omon.
Duduqlanib suhbatga,
Qo'shildi-ku Devpechak:
– Tilingni tiygin endi,
Hey, maqtanchoq tirmizak!
Shumg'iyaning so'ziga
Barchangiz quloq soling!
Xohlasangiz men kabi
Siz bundan ibrat oling!
Devpechakning yoniga
O'tdi qonxo'r Gazanda.
Zarpechak ham ishsayib,
Bo'ldi bir jon va tanda.
Ularning holin ko'rib,
Mitti chechak tinmadi.
Maysalarga so'z qotib,
Hol-joniga qo'ymadi.

– Azizlarim, do'stlarim! – dedi u ikkilanib turgan maysalarga qarata qo'ng'iroqday tovush bilan. – Shuni bilingki, o'z makonimizni asrash har birimizning burchimizdir. Axir biz mana shu zaminda tug'ilib, katta bo'ldik. Demak, biz uning farzandlarimiz. Devpechak, Zarpechak hamda Shumg'iyaning so'zlariga quloq solmang. Kim manfur Ayozi va uning lashkarlarini quvib chiqarmoqchi bo'lsa, men bilan jangga kirsin!

MITTI BOTIR

(Ertak-doston)

Holsizlanib yotgan Sariqqamish maysalarga qarab:

– Do'stlarim! Nahotki sizlarda shu Mitti chechakchalik mardlik yetishmasa! Sariqqamish shu so'zlarni aytib, hushidan ketdi. Chechaklar unga yordam bermoqchi bo'ldilar.

– Men ham shu chechak ortidan jangga kirishga tayyorman, – dedi ariq bo'yida turgan Yalpiz.

– Biz ham Ayozi bilan jang qilamiz! – deyishdi Chuchmoma, Lola va Binafsha bir ovozdan. – Qani, yo'l boshla!..

Mitti chechak qomatini rostlab maysalarga qaradi, u maysalar ko'zida umid uchunlari porlaganini sezdi. Devpechak va uning do'stlari bir chekkada bezrayib turishardi. Ular orasida Zarpechak ko'rinmasdi. Zarpechak maysalarga sotqinlik qildi. U Ayozi bo'lib o'tgan voqeani so'zlab berdi.

Ayozi qahr bilan shunday dedi:
– Mitti chechak men bilan kurashishga jazm etdimi? Qayerdasiz, sodiq pahlavonlarim Hut-Yut! Amringa quloq soling. Darhol mitti tirmizakni maysalar makonidan uchirib yuboring.

Hut-Yut juda xunuk va sovuq edi. Uni ko'rgan har qanday maysa turgan joyida qotib qolardi. Hut-Yut Mitti chechakni ushlab olmoqchi bo'ldi. Mitti chechak uning uzun, oppoq sochlarini bir-biriga bog'lab qo'ydi. U o'zi bilan o'zi ovora bo'lib turganida, Yaxmalakni yorib o'tdi. Zarpechak bu haqda Ayozi yana xabar yetkazdi. Ayozi qaltirab ketdi.

– Bu qanday balo, bu qanday ofat?! Hut-Yut yengildimi?

U g'azab otiga mingandi. Shu payt uning sovuq ko'zlari quvonchdan yiltirab ketdi. Sovuqlikda nom qozongan Ahmon bilan Dahmonni huzuriga chorladi.

– Mening botir pahlavonlarim! Shu mitti tirmizakka kimligimizni ko'rsatib qo'ying!

– Xotirjam bo'ling, – deyishdi badbashara Ahmon bilan Dahmon. – Uni shu bugunoq oyog'ingiz ostiga keltirib tashlaymiz. Axir bizni bekorga

pahlavonlar pahlavoni deyishmaydi-ku!

Ular shunday deya maqtanchoqlik bilan maysalar mamlakatini qurshab olishdi. Yalpiz Ahmon bilan Dahmonni chalg'itish maqsadida ariq labidan bosh ko'tardi. Buni ko'rgan Ahmon va Dahmon Yalpizni quvlashga kirishdilar. Mitti chechak ularning qarshisidan chiqdi.

– Hov, sovuq botirlar! – dedi u baland tovushda. – Zo'r bo'lsangiz, mana men bilan kurashing.

Mitti chechak bir sakrab Ahmonning yelkasiga chiqib oldi-da, qulog'idan tortdi. Og'riqning zo'ridan Ahmonning ko'zlaridan yosh tirqirab ketdi. Buni ko'rgan Dahmon sarosimaga tushib qoldi.

Fursatdan foydalangan Mitti chechak Dahmonning burniga bir chertgan edi, uning burni sinib ketdi. Buni ko'rib, maysalarning kuchiga kuch, g'ayratiga g'ayrat qo'shildi. Ularning safi tobora kengayib borardi.

Ayozi o'zi ishongan eng kuchli lashkarboshilaridan ayrilgandi.

Bu Mitti chechak emas, Mitti botir ekan! – dedi u alam bilan. – Nahot orzularim sarobga aylansa?! Yo'q, yo'q, bunday bo'lishi mumkin emas. Endi o'ng qo'l pahlavonim Ayamajizni yordamga chaqiraman. U, albatta, Mitti botirni yengadi!

Ayozi Ayamajizni chaqirib, vaziyatni tushuntirdi. Ayamajiz Mitti botir bilan hayot-mamot jangiga kirishdi. Jang uzoq davom etdi. Nihoyat, Mitti botirning qo'li baland keldi. U endi oxirgi dushmani – Ayozi maysalar makonidan quvib chiqarishi kerak edi. Bu ishda unga Quyozi bobo yordam berishini yaxshi bilardi. Chunki o'zi ham oylab davom etgan janglarda ancha toliqqandi. Shu payt Qoyatosh yordamga keldi:

– Menga suyan! – dedi u Mitti botirga. – Ana shunda Ayozi yengib, Quyozi boboga maysalar salomini yetkaza olasan.

Mitti botir sovuqdan ko'karib ketgandi. Shunday bo'lsa-da, u bor kuchini to'plab, qorlar uyumi ostidan qoyatoshga suyanganda tepaga bo'y cho'za boshladi. Ayozi jon-jahdi bilan uni

qorga ko'mar, yuqoriga yorib chiqmasligi uchun harakat qilardi. Nihoyat, jangning to'qsoninchi kuniga kelib, tong saharda Mitti botir Ayozi qurshiligini yengdi. U qorlar uyumini yorib chiqib, maysazor makoni uzra yal-yal yonib, atrofga qaradi. Bu paytda Quyozi bobo o'z yotog'idan bosh ko'tarib, tevarakka nazar solayotgan edi. Uning ko'zlari qorlar orasida viqor bilan qad kerib turgan Mitti chechakka tushdi.

Mitti botir nihoyatda xursand edi.

– Quyozi bobo, Quyozi bobo! – dedi u hayajonlanib. – Maysazorlar makonidan sizga otashin salom yo'llayman. Sizni juda ham sog'indik!

Mitti chechak boshini egganicha Quyozi boboga ta'zim qildi. Quyozi bobo iliq, huzurbaxsh nurlarini unga tomon yo'llar ekan, muloyim jilmayib:

– Isming nima, pahlavon? – deb so'radi.

– Mitti botir! – dedi shaxdamlik bilan chechak.

– E... Mitti botir deganlari sen ekansan-da. Sen haqingda eshitganman. Ayozi bilan qanday kurash olib borganingni bilaman. Bu mendan senga sovg'a bo'lsin.

U shunday deya Mitti botirning boshiga toj kiydirdi-da, sarg'ish nurlaridan yasalgan gulchambarni bo'yniga taqib qo'ydi.

– Sen mitti bo'lsang ham jasur va mard ekansan, – so'zida davom etdi Quyozi bobo. – Barchani Ayozi qirovning sovuq'idan xalos etding. Seni Boychechak deb atayman, nima deysan?

– Rahmat sizga, Quyozi bobo, – dedi Mitti botir xursand bo'lib.

Mitti botir bilan Quyozi boboning suhbatini eshitgan Ayozi qo'rqanidan dag'dag' qaltiray boshladi. Chunki u endi kuni bitganligini tushinib yetgandi. Kunlar o'tib, Bodom o'z so'zining ustidan chiqdi. Boychechakning mardligi haqida kuylab, gullarini yoya boshladi. Bu qo'shiqqa ariqlar bo'yida bodrab chiqqan Yalpiz qo'shildi. Oradan biror haftalar o'tgach, maysazorlar makonida haqiqiy bayram boshlandi. Sariqqamishga mador kirdi, Yantoq, Bo'zikan va Norshirach Boychechak tufayli ozodlikka chiqdilar. Devpechak, Zarpechak, Shumg'iyaga maysazordan badarg'a etildi. O'z mag'lubiyatini tan olgan Ayozi sharmanda bo'lib, Bobotog' cho'qqisiga qochib ketdi.

Aziz bolajonlar! Mardlik va jasorat hech qachon unutilmaydi. Shu sababli, Mitti botir – Boychechakni maysazordagilar hamisha hurmat qilishadi.

Gulira'no ZOKIROVA chizgan rasmlar

Sportimiz malikalari

MUKOFOT ZIMMAMIZGA MAS'ULIYAT YUKLAYDI,

– deydi Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti sohibasi Sarvinoz SHAYDULLAYEVA.

Maqsad va orzu insonni komillik sari yetaklasa, harakat va intilish orzularning ijobatiga qanot bag'ishlaydi. Darhaqiqat, kishi bolalikdan o'z oldiga bir maqsad qo'yib, bu yo'lda tinimsiz mehnat qilsa, sinovlarga bardosh berib, qiyinchiliklarni matonat bilan yengib o'tsa, buning mevasi shirin va totlidir.

Surxondaryo viloyati, Angor tumanida ziyolilar oilasida tug'ilib voyaga yetgan tengdoshingiz Sarvinoz Shaydullayeva ana shunday intiluvchan yoshlarimizdan biri. Dastlab tumandagi 37-umumta'lim maktabida, so'ngra 3-ixtisoslashtirilgan umumta'lim maktablarida tahsil olgan Sarvinoz ayni paytda Angor pedagogika kollejining jismoniy tarbiya yo'nalishi III bosqich o'quvchisidir.

Tengdoshingizda bolalikdan sportning kombat aykido turiga qiziqish baland edi. U maktabda o'qib yurgan kezlari dayoq ustozlari Asqarali Yoqubov va Faxriddin Islomovdan ushbu sport turining sir-asrorlarini o'rgana boshladi. 2008–2010-yillarda kombat aykido bo'yicha o'tkazilgan viloyat chempionatida mos ravishda I, II va III o'rinlarni qo'lga kiritgan yosh sportchi keyinchalik o'z mahoratini yirik xalqaro turnirlarda sinab ko'rdi. 2011-yilda Kombat Aykido bo'yicha bo'lib

o'tgan yirik xalqaro turnirda Sarvinoz raqiblariga hech qanday imkoniyat qoldirmay, musobaqaning oltin medaliga sazovor bo'ldi. Ayniqsa, 2012-yilda

Sankt-Peterburg shahrida bo'lib o'tgan Yevroosiyo kubogida g'oliblikni qo'lga kiritganining hayotida katta burilish yasadi. Fransiya poytaxti Parij shahrida o'tkazilgan jahon kubogida ham yosh sportchi qizimiz finalgacha yetib borib, turnirning kumush medaliga sazovor bo'ldi. kombat aykido bo'yicha 9 karra O'zbekiston chempioni bo'lgan Sarvinoz Shaydullayeva ayni paytda I-DAN qora belbog' sohibi, O'zbekiston terma jamoasi a'zosi.

Sportda erishilgan bu muvaffaqiyatlar tengdoshingizning dilidagi yana bir orzusining ushulishiga turtki bo'ldi. U shu yili yurtimizning eng iqtidorli, intiluvchan, salohiyatli qizlari safidan o'rin olib, Zulfiya nomidagi Davlat mukofotiga sazovor bo'ldi.

– Bu yuksak mukofotga sazovor bo'lish nafaqat sharaflar, balki zimmamizga katta mas'uliyat ham yuklaydi. Bundan keyin ham oldimga qo'ygan maqsadlarim sari yanada dadil intilishga, mustaqil yurtimning sodiq farzandi bo'lishga va'da beraman, – deydi Sarvinoz Shaydullayeva.

Yulduzoy O'RMONOVA

Bugun yurtimizda bolalar, ayniqsa, qizlarning sport bilan muntazam shug'ullanishiga, ular orasida sog'lom turmush tarzini keng targ'ib etishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Qizlarimiz orasidan ham ko'plab chempionlar yetishib chiqib, xalqaro maydonlarda O'zbekistonimiz sharafiga munosib himoya qilayotganliklari ana shu e'tiborning samarasidir.

G'AMXO'RLIKDAN BAXTIYOR YOSHLAR

Yurtimizdagi barcha 6 yoshdan 18 yoshgacha bo'lgan sportsevar qizlar qatori jizzaxlik o'quvchi qizlarga ham Prezident sovg'asi – sport kiyimlari tantanali ravishda topshirildi. Viloyat markazidagi tennis majmuasida shahardagi 29-«Mehribonlik uyi», maxsus maktab-internatlar tarbiyalanuvchilari hamda sportga ilk qadam qo'yayotgan yosh sportchi qizlarga sport kiyimlari topshirish marosimi bo'lib o'tdi. Ular orasida yosh dzyudochi Iroda Mamatmurodova ham bor.

Iroda bolaligidan sport to'garigiga qatnab, dzyudo bilan jiddiy shug'ullana boshladi. Ustozi, qolaversa, ota-onasining e'tibori yosh sportchini ulkan g'alabalar sari undadi. U respublikamiz miqyosida dzyudo bo'yicha o'tkazilgan turli musobaqalarda g'oliblikni qo'lga kiritdi. Ayniqsa, O'zbekiston chempionatidagi g'oliblik yosh sportchimizning o'ziga bo'lgan ishonchini yanada mustahkamladi.

– Bolalar sportiga qaratilayotgan e'tibor va g'amxo'rlik tufayli tengdoshlarim orasidan ko'plab chempionlar yetishib chiqayotir. Bu e'tiborga javoban a'lo o'qishga, sportda yuksak g'alabalarni qo'lga kiritishga harakat qilamiz, – deydi umidli sportchimiz.

Prezident sovg'asi Iroda singari yosh iqtidor egalariga bir olam quvonch ulashdi.

O'z muxbirimiz

Hukumatga qarashli bo'lmagan «Sog'lom avlod uchun» xalqaro xayriya jamg'armasi faoliyatidan

Sport – salomatlik garovi. Darhaqiqat, sport bilan shug'ullangan insonning to'rt mchasi sog'-salomat bo'ladi, o'zini doim bardam-baquvvat, har ishga qodir his etadi.

O'tgan yillar davomida yurtimizda bolalar va o'smirlar sporti rivojiga alohida ahamiyat berilmoqda. Turli-tuman sport musobaqalarini tashkil etish orqali yoshlarni ommaviy tarzda sportga jalb etishga erishilmoqda. Bu borada Hukumatga qarashli bo'lmagan «Sog'lom avlod uchun» xalqaro xayriya jamg'armasi, mana, yigirma yildirki qator ibratli ishlarni amalga oshirib kelmoqda. Ayniqsa, jamg'armaning onalik va bolalikni muhofaza qilish, iqtidorli yoshlarni kashf etish uchun turli sport va san'at festivallarini tashkil etish, yoshlar orasida sog'lom turmush tarzini keng targ'ib etish borasida amalga oshirayotgan ishlari alohida ahamiyatga molikdir.

Kuni kecha ana shunday tadbirlardan yana biri – o'smir qiz

va bolalar o'rtasida «Nafosat olamida» shiori ostida «Sog'lom avlod uchun» kubogi II Respublika

yana bir necha tegishli tashkilotlar hamkorligida tashkil etildi.

Festival doirasida sportning nafis

G'OLIBA QIZLAR

sport

festivali musobaqalari bo'lib o'tdi. Turnir «Sog'lom avlod uchun» xalqaro xayriya jamg'armasi, O'zbekiston Xotin-qizlar qo'mitasi, O'zbekiston Respublikasi Madaniyat va sport ishlari vazirligi, «Sen yolg'iz emassan» Respublika bolalar jamoatchilik jamg'armasi hamda

turlari –

suzish, sinxron

suzish, sport gimnastikasi, badiiy gimnastika, sport raqsi, gimnastrada musobaqalarida har bir jamoa tarkibida 6–15 nafardan ishtirokchi qatnashib, iqtidorlarini namoyon etishdi. Betakror raqslar, nafis harakatlar, shiddatkor bahslar muxlislar olqishiga sazovor bo'ldi.

Gimnastrada bahslarida Sergeli, Shayxontohur, Olmazor tumanlari vakillari yetakchilikni qo'lga kiritishgan bo'lsa, sport gimnastikasi musobaqalarida Fayoz Najmiddinov, Aziz Usmonxonov, Robiya Mahmudova, Vladimir Lyapin, Naima Nig'monova kabi yosh iqtidor egalariga teng keladigan topilmadi. Shuningdek, badiiy gimnastika bahslarida Madina Irnazarova, Sofiya Qosimova, Diyora Hakimova, Angelina Fokina kabi yosh sportchilar g'olib bo'lishgan

bo'lsa, sinxron suzish musobaqalarida Dilrabo Sultonova, Dildora Akmalova, Mohira Fayzullayeva, Sevvara

Tuganova shohsupaning eng yuqori pog'onasidan joy olishdi. Suzish bellashuvlarida Respublika ixtisoslashtirilgan sport maktabi o'quvchilari jamoaviy o'yinlarda g'oliblikni qo'lga kiritishdi.

Musobaqa yakunida barcha g'oliblar tashkilotchilar tomonidan Diplom va esdalik sovg'alari bilan taqdirlanishdi.

Sa'dullo TURSINOV

MUCHAL O'ZI NIMA?

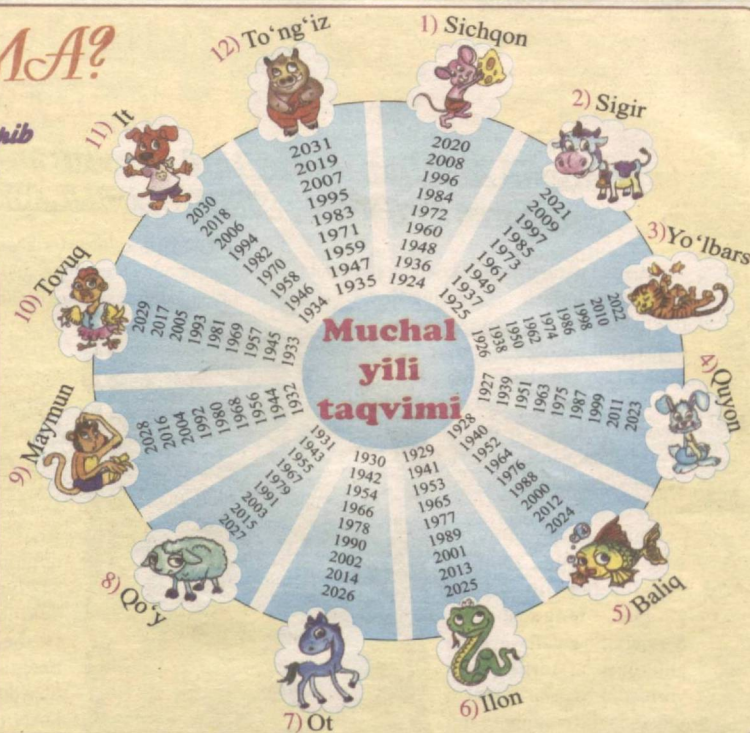
Bolajonlar, keling, bu savolga birgalikda javob topib ko'raylik. Muchal so'zining ma'nosi «mucha» — «qism» degan ma'noni anglatadi.

Muchal hisobi qamariy-shamsiy (qamar — oy, shams — quyosh) taqvimlar sirasiga kiradi. 12 oy bir yilni, 12 yil bir muchalni tashkil qiladi. Sharq mamlakatlarida muchal 21-martdan boshlanadi. Masalan, 12 yoshli bola birinchi muchalini qarshi oladi. Ikkinchi muchal 13-24, uchinchi va to'rtinchi muchal 25-36, 37-48, beshinchi muchal esa 49-60 yoshni tashkil qiladi. Uni hisoblash uchun kishining tug'ilgan yiliga 9 raqami

qo'shiladi va yig'indisi 12 ga bo'linadi. Qoldiq soni orqali muchal yili topiladi. Masalan, siz 2000-yilda tug'ilgansiz, muchalingizni hisoblab topamiz: $2000 + 9 = 2009$, $2009 : 12 = 167$, qoldiq 5. Demak, 2000-yilda tug'ilgan tengdoshlaringiz muchal hisobining 5-yilida, ya'ni Baliq yilida tug'ilgan bo'ladi.

Yulduz TESHABOYEVA tayyorladi

Ushbu jadvalga qarab, qaysi muchalning qaysi yillarga to'g'ri kelishini bilib oling:

FE'L-ATVORINGIZNI BILASIZMI?

Ariz o'quvchilar, har bir inson o'ziga xos fe'l-atvoriga ega bo'lishini yaxshi bilamiz-a? Lekin o'zimizning fe'l-atvorimiz qandayligini; ibratli fazilatlarimiz bilan bir qatorda, ayrim nuqson-u kamchiliklarimiz ham bo'lishi mumkinligini hammamiz ham bilavermaymiz, shunday emasmi? Ana shu jihatlarni bilishga qiziqsangiz, quyidagilar bilan tanishing.

QO'Y (21.03 – 20.04) burji ostida tug'ilgan bolalar serg'ayrat, zukko, topqir, shuningdek, biroz erkaroq, injiqroq bo'lishadi. O'zlariga haddan ziyod ishonadilar va har doim oldingilar safida bo'lishga intilib yashaydilar.

BUZOQ (21.04 – 21.05) burji ostida tavallud topganlar yaqinlariga juda mehribon, g'amxo'r bo'lishadi. Tirishqoqliklari, mustaqil fikrga ega ekanliklari bilan boshqalardan ajralib turishadi. Ularga yuklatilgan vazifani juda sekinlik bilan bajarishadi, biroz o'jarliklari ham bor. Bayram va tantanalari, san'at ularning jon-u dili.

EGIZAKLAR (22.05 – 21.06) juda ziyrak, uddaburon bo'lishadi. Yuklatilgan har qanday vazifani eplab keta oladilar. Lekin biroz besaranjomliklari bois, bir necha ishni bir vaqtda boshlab qo'yib, oxiriga yetkazmay tashlab qo'yadigan odatlari ham yo'q emas.

QISQICHBAQA (22.06 – 22.07) burji ostida tug'ilgan o'g'il-qizlar esa juda tartibli,

farosatli, e'tiborli, mas'uliyatli bo'lishadi. Lekin biroz odamoviroq bo'lganliklari bois hech kim bilan sirlashmaydilar. Sal narsaga xafa bo'lib qolishlariga ularning o'ta ta'sirchanliklari sabab.

ARSLON (23.07 – 23.08) larga mehmondo'stlik, saxiylik, samimiylilik kabi fazilatlar xos. Lekin biroz izzatlab, injiq bo'lganliklari bois, atrofdegilar e'tiborini tortishga intilib yashaydilar.

PARIZOD (24.08 – 23.09) larning boshqalardan ajralib turadigan xususiyatlari shundaki, ular tinib-tinchimas, chumolidek doimo harakatda, mehnatsevar bo'lishadi.

TAROZI (24.09 – 23.10) burjida tavallud topgan bolalar tabiatan o'zgaruvchan fe'l-atvoriga ega bo'ladilar. Kayfiyatlari tezda ko'tarilib, tezda tushadi. Ular fahm-farosati, nozik didi, xushmuomalaligi bilan tengdoshlaridan ajralib turishadi.

CHAYON (24.10 – 22.11) burji ostida tug'ilgan bolalar atrofdegilarning xatti-harakatlarini kuzatishni, voqea-hodisalarni nazorat qilishni xush ko'rishadi. Yaqinlarini o'zgalardan qizg'anishadi, biroz o'zboshimchaliklari ham yo'q emas.

O'QOTAR (23.11 – 21.12) larning «Nega?», «Nima uchun?» kabi savollari ko'p bo'ladi. Chunki ular tabiatan o'ta qiziquvchan bo'lishadi. Erkinlikni xush ko'rsalar-da, har bir ishni kattalar bilan maslahatlashib bajaradilar. To'g'riso'zliklari tufayli do'stlarini tez-tez ranjitib qo'yishadi.

TOG' ECHKISI (22.12 – 20.01) burjida tug'ilganlar og'ir-bosiqliqligi, vazminligi, itoatkorligi, jur'atsizligi bilan boshqalardan farq qilishadi.

QOVG'A (21.01 – 19.02) lar haqiqatgo'ydir. Bilimga chanqoq, o'z mustaqil fikriga ega, gapga chechan bolalar bo'lishadi.

BALIQ (20.02 – 20.03) burjidagilar ochiq ko'ngil, g'amxo'r, mehribon bo'lishadi. O'zgalarga yordam qo'lini cho'zishga tayyorlar. Ta'sirchanliklari bois kayfiyatlari o'zgaruvchan bo'ladi.

MUSLIMBEK tayyorladi

Bosh muharrir
Feruza JALILOVA

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi.
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markazi
Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» birkumtaga
qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jamg'armasi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
Bahodir G'ANIYEV,
Svetlana INOMOVA,
Jahongir MUSAYEV,
Murtazo SULTONOV,
Zoir ISAJONOV,
Sa'dullo TURSINOV
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Feruza ADILOVA
(mas'ul kotib),
Zikrilla TESHABOYEV,
Quroqbo'y ERGASHEV,
Sobitxon TURG'UNOV

Navbatchi muharrir
Sayyora QODIROVA
Rassom
Feruza MATYOQUBOV
Dizayner
Shaxobiddin MAXMADIYEV
Musahhih
Nargiza ABDULLAYEVA

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail:
info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz

Tel.: 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston» NMIUda chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni chiqadi. Shakli A-3, 2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 90918
Buyurtma N: J 6673